

Jerzy Krzywaźnia

**Upamiętnienie
bohaterów bitwy
o Monte Cassino
z Kuźnicy Grabowskiej**

Rojów 2024

Grafika na okładce:

Pomnik bohaterów bitwy o Monte Cassino w Kuźnicy Grabowskiej (20 września 2009)

I. Cel i źródła publikacji

Publikacja ma na celu przybliżenie historii upamiętnienia oraz opracowanie biogramów osób wyróżnionych na tablicy pomnika w Kuźnicy Grabowskiej, w tym sierżanta Anatoliusza Wągrowskiego, plutonowego Mieczysława Szczygła, kaprała Leona Sibińskiego oraz kaprała Władysława Kołaczka.

Biogramy zostały opracowane na podstawie materiałów źródłowych zgromadzonych przez p. Michała Krzaka na potrzeby wystawy okolicznościowej oraz odsłonięcia pomnika w 2009 roku, które następnie opublikowałem na moim blogu historycznym¹. Wyjątkiem jest biogram Leona Sibińskiego, który powstał na bazie opracowania Łukasza Szczypkowskiego (Grabowskie Stowarzyszenie Historyczne) a opublikowany w Internecie na profilu FB stowarzyszenia².

Informacje o danych osobowych pozyskałem ze strony genealoga Wojciecha Gracza³. Wybrana ikonografia z uroczystości pochodzi z strony mojego bloga historycznego^{4 5}. Korzystałem także z artykułu Krzysztofa Juszcza „Z Kuźnicy Grabowskiej pod Monte Cassino”⁶. Wszystkie adresy internetowe użyte w publikacji były aktualne na 30 września 2024.

Okazją do tej publikacji była 80. rocznica bitwy pod Monte Cassino, 85. rocznica wybuchu II wojny światowej i 15. rocznica odsłonięcia pomnika.

Warta honorowa przed odsłonięciem pomnika

¹ [Szkice historyczne - Jerzy Krzywaźnia: Pamiątki po bohaterach Monte Cassino](#)

² [Facebook](#)

³ [Nasi krewni | Teraz jesteśmy my, a kto był przed nami? – strona rodzinna – drzewo genealogiczne \(wojciechgracz.pl\)](#)

⁴ [Szkice historyczne - Jerzy Krzywaźnia: Odsłonięcie pomnika w Kuźnicy Grabowskiej 2009](#)

⁵ [Szkice historyczne - Jerzy Krzywaźnia: Odsłonięcie tablicy gen. Andersa](#)

⁶ Czas Ostrzeszowski, 2009, nr 21, s. 12.

II. Geneza pomnika bohaterów Monte Cassino w Kuźnicy Grabowskiej

18 maja 1944 roku oddziały 2. Korpusu Polskiego zdobyły wzgórze Monte Cassino. Podczas walk poległo 923 polskich żołnierzy, 2931 zostało rannych, a 345 zaginęło. Pamięć o bohaterach bitwy o Monte Cassino pochodzących z Kuźnicy Grabowskiej została uhonorowana przez stowarzyszenie Ruch Samorządowy im. prof. Mariana Falskiego w Kuźnicy Grabowskiej, kierowane przez prezesa Michała Krzaka.

Kuźnica Grabowska jest obecnie częścią gminy Kraszewice, w powiecie ostrzeszowskim, województwie wielkopolskim, natomiast przed II wojną światową była częścią gminy Kuźnica Grabowska z siedzibą w Czajkowie, w powiecie wieluńskim, województwie łódzkim.

W 2009 roku, po konsultacjach ze społecznością miejscowości, zarząd stowarzyszenia zdecydował o zastąpieniu pomnika upamiętniającego XXV-lecie PRL w Kuźnicy Grabowskiej obeliskiem na cześć żołnierzy II Korpusu Polskiego, którzy walczyli o Monte Cassino od 11 do 19 maja 1944 roku, oraz uczestników wojny obronnej z 1939 roku. W celu zdobycia środków na projekt, stowarzyszenie uczestniczyło w konkursie Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych w Warszawie, otrzymując uprzednio (14 kwietnia 2009) pozytywną ocenę od Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa.

Uroczystość odsłonięcia pomnika 20 września 2009 - przemawia prezes Michał Krzak

Tablica poświęcona bohaterom bitwy o Monte Cassino z Kuźnicy Grabowskiej

Podjęto formalne kroki. Stowarzyszenie Ruch Samorządowy imienia prof. Mariana Falskiego w Kuźnicy Grabowskiej zwróciło się w piśmie z 23 stycznia 2009 roku do Rady Gminy Kraszewice z prośbą o wsparcie inicjatywy. Rada wyraziła poparcie dla projektu renowacji pomnika⁷. Akt erekcyjny pomnika wmurowano 18 maja 2009r.⁸

⁷ Protokół nr XXVII/2009 z sesji Rady Gminy Kraszewice odbytej 20 kwietnia 2009 r. w sali sesyjnej Urzędu Gminy w Kraszewicach

⁸ Na podstawie materiałów źródłowych prezesa Stowarzyszenia Ruch Samorządowy im. prof. Mariana Falskiego w Kuźnicy Grabowskiej

Program obchodów odsłonięcia pomnika⁹

- 17 września 2009 r. godz. 18.00 - msza święta w kościele parafialnym p.w. św. Piotra i Pawła w intencji żołnierzy II Korpusu Polskiego i żołnierzy wojny obronnej 1939 roku
- 18 września 2009 r. - *Historia i szlak bojowy żołnierzy II Korpusu Polskiego gen. Władysława Andersa* - lekcja historii w Szkole Podstawowej w Kuźnicy Grabowskiej
- 19 września 2009 r. - otwarcie wystawy pamiątek po żołnierzach, mieszkańcach wsi Kuźnica Grabowska walczących pod Monte Cassino
- 20 września 2009 r. godz. 15:00 - uroczyste odsłonięcie i poświęcenie pomnika

Program uroczystości odsłonięcia i poświęcenia pomnika¹⁰

20 września 2009 r godz. 15:00

1. Powitanie zaproszonych gości, rodzin żołnierzy 2. Korpusu Polskiego i żołnierzy wojny obronnej 1939 roku oraz mieszkańców Kuźnicy Grabowskiej
2. Krótka historia budowy pomnika
3. Warta honorowa
4. Uroczyste podniesienie flagi państwowej
5. Hymn państwowy
6. Apel Pamięci
7. Odsłonięcie pomnika
8. Poświęcenie pomnika
9. Składanie kwiatów
10. Rys historyczny - historia i szlak bojowy 2. Korpusu Polskiego
11. Wystąpienie wójta gminy Kraszewice i zaproszonych gości
12. „Czerwone maki...” - program artystyczny w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej w Kuźnicy Grabowskiej
13. Koncert Orkiestry OSP Kraszewice - pieśni patriotyczne

⁹ [Uroczyste odsłonięcie pomnika w Kuźnicy Grabowskiej - Aktualności - Urząd Gminy Kraszewice](#)

¹⁰ Na podstawie materiałów źródłowych prezesa Stowarzyszenia Ruch Samorządowy im. prof. Mariana Falskiego w Kuźnicy Grabowskiej

III. Sierżant Anatoliusz Wągrowski (1912-1969)

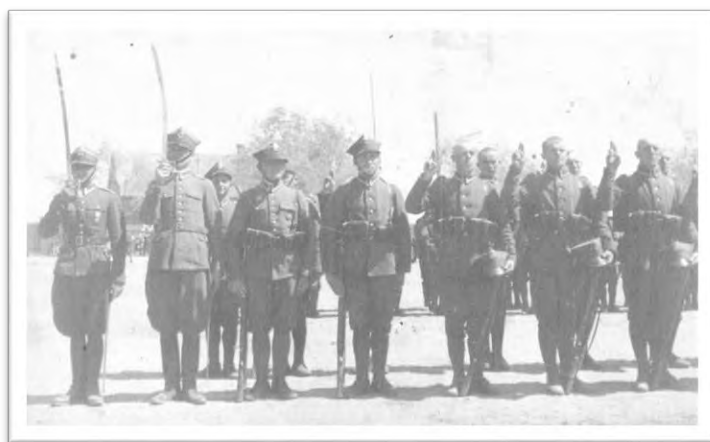

Anatoliusz Wągrowski urodził się 22 października 1912 roku w Kijowie na Ukrainie jako syn Władysława i Katarzyny z Kasjanów. 19 lutego 1939 roku zawarł w Kraszewicach ślub kościelny z Marianną Pietrzak pochodzącą z Kuźnicy Grabowskiej. Ich syn, Krzysztof, przyszedł na świat 8 stycznia 1950 roku (zm. w 1978 r)¹¹.

Historia służby wojskowej Anatoliusza Wągrowskiego:¹²

1933 - pobór przez RKU Wieluń, kategoria A (wzrost 169 cm)

28 marca 1935 - wcielenie do 44 pułku piechoty, 3 kompanii strzeleckiej

¹¹ https://wojciechgracz.pl/krewni/tree/Nasi_krewni/individual/X14381/Anatoliusz-Wagrowski

¹² Według kserokopii książeczki wojskowej Anatoliusza Wągrowskiego

8 marca 1936 - ukończenie szkoły podoficerskiej jako starszy strzelec, instruktor, awans na kaprała

22 września 1936 - przeniesienie do rezerwy

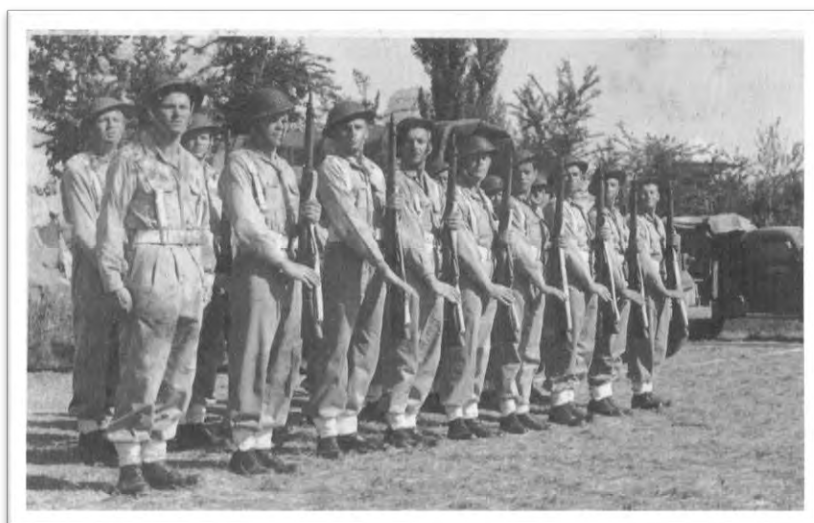
28 sierpnia 1939 - mobilizacja do 31 pułku piechoty

23 września 1939 - internowanie w ZSRR

30 lipca 1941 - wcielenie do armii gen. Sikorskiego, awans na plutonowego, dowódca drużyny

30 sierpnia 1942 - wyjście z armią do Persji

5 października 1942 - wyjazd na Bliski Wschód

20 stycznia 1944 - przybycie do Włoch, udział w walkach z Niemcami w plutonie samochodów pancernych jako zastępca dowódcy plutonu

20 maja 1944 - udział w walkach pod Monte Cassino, Ankona, Bolonia

1 września 1945 - awans na sierżanta
 4 listopada 1946 - przyjazd do Anglii
 26 lipca 1947 - powrót do Polski
 5 sierpnia 1947 - demobilizacja na rozkaz Naczelnego
 Dowódcy nr 0181 z dnia 18 sierpnia 1945
 Przeniesienie do rezerwy 17 grudnia 1949 na rozkaz
 Ministra Obrony Narodowej nr 184 z dnia 7 grudnia 1948

Odznaczony Krzyżem Pamiątkowym Monte Cassino
 rozkazem Dowództwa II Korpusu nr 140/II z dnia 2 marca
 1945. Służył wtedy w Baonie sztabowym II Kompanii
 w stopniu plutonowego^{13 14} (na zdjęciu).

Anatoliusz Wągrowski po powrocie do ojczyzny pracował jako kierownika PKS Wieluń
 i mieszkał w Kuźnicy Grabowskiej.

Zmarł 23 marca 1969 roku w wieku 56 lat i został pochowany na cmentarzu
 w Kraszewicach¹⁵.

¹³ Legitymacja nr 682 upoważniająca do noszenia Krzyża Pamiątkowego Monte Cassino wydana na podstawie Dekretu Naczelnego Wodza L dz. 3504/Pers 44 z dnia 26 lipca 1944 wydana w polu 10 marca 1945

¹⁴ [Kwatera Główna Dowództwa 2 Korpusu - krzyz.montecassino.eu](http://kwatery.glowna.dowodztwa2.korpusu-krzyz.montecassino.eu) (poz. 669 nr Krzyża 682)

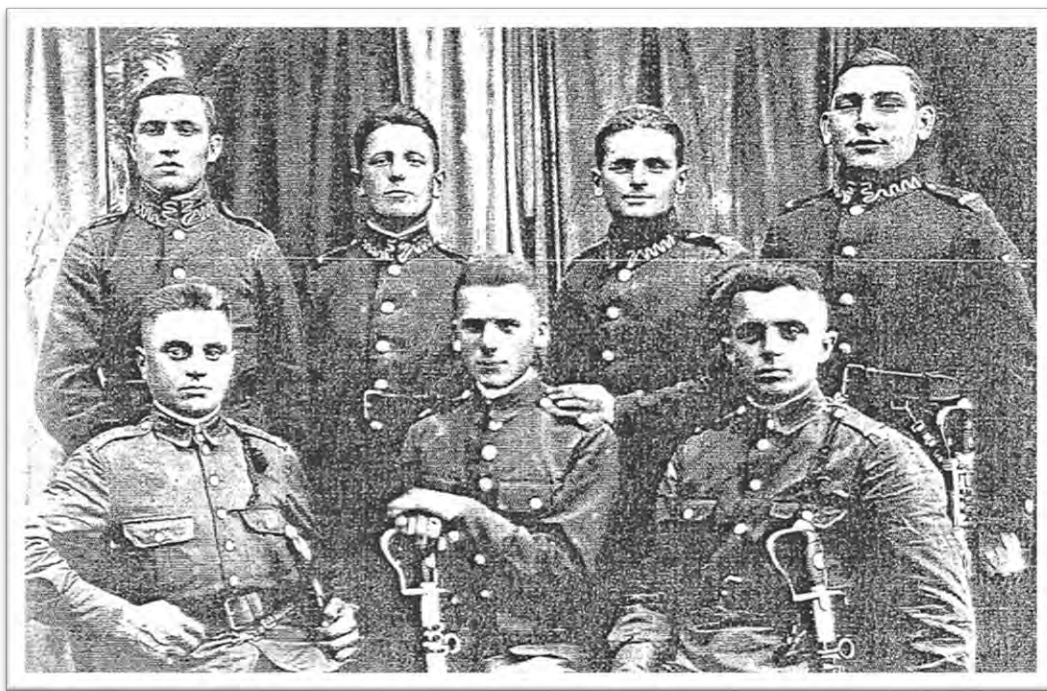
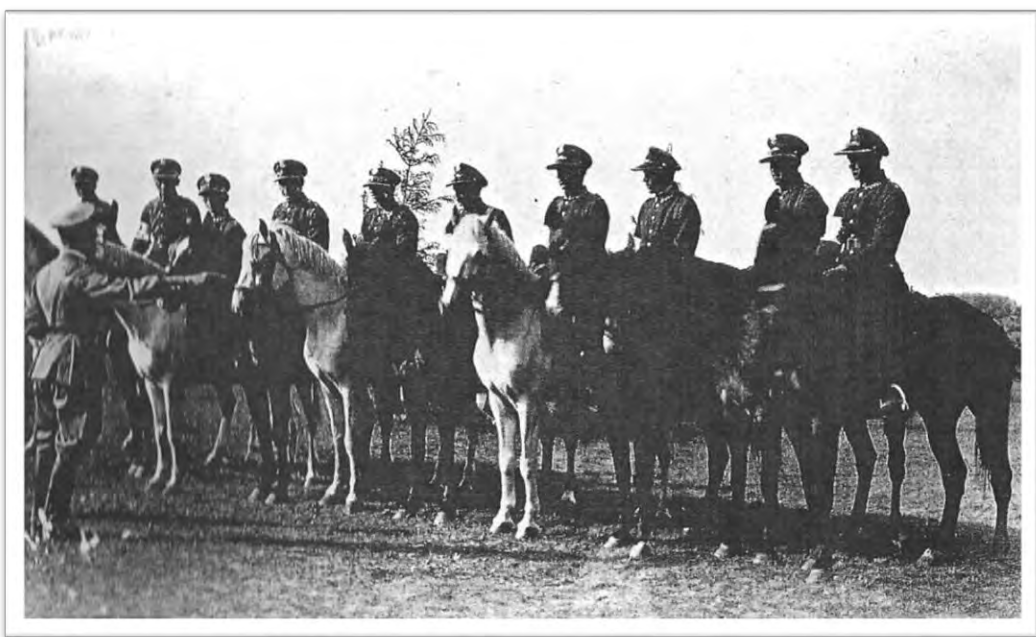
¹⁵ [Cmentarz parafialny Kraszewice \(parafialnycmentarz.pl\)](http://cmentarz.parafialny.kraszewice.parafialnycmentarz.pl)

IV. Plutonowy Mieczysław Szczygiel (1910-1988)

Mieczysław Szczygiel urodził się 20 grudnia 1910 roku w Kuźnicy Grabowskiej jako syn Antoniego i Wiktorii z domu Jajaków. W 1931 roku odbywał służbę wojskową w 2. Szwadronie Korpusu Ochrony Pogranicza „Iwieniec” w stopniu starszego ułana.

Uzyskał wtedy prawo do noszenia Odznaki Korpusu Ochrony Pogranicza.¹⁶ W czasie wojny obronnej 1939 roku służył w 7 Pułku Ułanów Lubelskich¹⁷. W 1942 służył w Dywizjonie Przybocnym Dowódcy Polskich Sił Zbrojnych w ZSRR¹⁸.

¹⁶ Legitymacja nr 12 z dnia 22 sierpnia 1931 podpisana przez d-cę 2 Szwadronu KOP rotm. Szymańskiego

¹⁷ Dziennik Polski z dnia 25 października 1988 (nekrolog informuje o stopniu wachmistrza)

¹⁸ Legitymacja nr 219/42 z dnia 31 grudnia 1942 podpisana przez d-cę dywizjonu przybocznego rotm. Czesława Florkowskiego

Od 12 do 27 marca 1943 ukończył I Kurs Podoficerski Przeciwigazowy z wynikiem dobrym¹⁹. Służył jako żołnierz II Korpusu Polskiego i brał udział w bitwie o Monte Cassino. Odznaczony został Krzyżem Walecznych (wg nekrologu) oraz innymi polskimi i brytyjskimi odznaczeniami m.in:

- Znakiem Pułkowym 12 Pułku Ułanów Podolskich (kapral)²⁰
- Pamiątkową Odznaką 3 Dywizji Strzelców Karpackich (plutonowy)²¹
- Gwiazdą za wojnę 1939-45 – Gwiazdą Italii²²
- Odznaką pamiątkową 7 Pułku Ułanów Lubelskich im. gen Kazimierza Sosnowskiego (plutonowy)²³
- Odznaką pamiątkową II Korpusu (plutonowy)²⁴
- Krzyżem Pamiątkowym Monte Cassino^{25 26}.

W okresie powojennym pełnił funkcję w władzach Koła Pułkowego i był członkiem zarządu Stowarzyszenia.

Zachowała się kserokopia prośby Mieczysława Szczygła do Ojca Świętego o błogosławieństwo apostolskie z 6 września 1944.

¹⁹ Zaświadczenie nr 170/Pgaz/43 z dnia 27 marca 1943 podpisana przez Komendanta Centrum Wyszczolenia Armii

²⁰ Legitymacja nr 569/II z dnia 7 maja 1945 podpisana przez Fudakowskiego d-cę pułku

²¹ Legitymacja nr 11309 z dnia 19 grudnia 1945 podpisana przez gen. bryg. Ducha (d-cę 3 DSK)

²² Legitymacja nr 255 z dnia 26 grudnia 1945 podpisana przez d-cę pułku ppłk. dypl. Bronisława Mokrzyckiego

²³ Legitymacja nr 85/II z dnia 23 marca 1946 podpisana przez d-cę pułku

²⁴ Legitymacja nr 106/46 z dnia 24 stycznia 1946 podpisana przez gen. dyw. Władysława Andersa

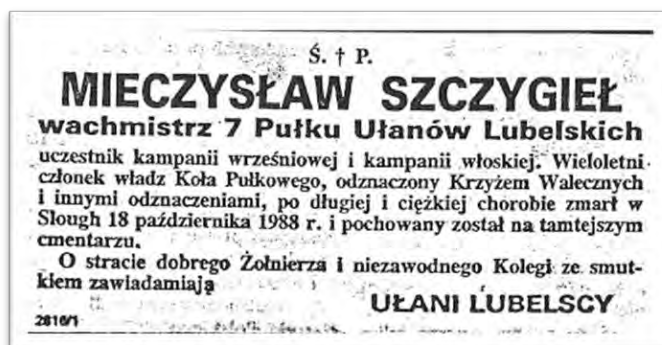
²⁵ http://krzyz.montecassino.eu/12_pulk_ulanow_podolskich.php (poz. 665 nr Krzyża 11374)

²⁶ [3 DSK - "S" - krzyz.montecassino.eu](http://krzyz.montecassino.eu) (poz. 10273 nr Krzyża 11374)

Zmarł 18 października 1988 roku w Slough (Slough, Berkshire, South East, Anglia, Wielka Brytania) w wieku 77 lat po długiej i ciężkiej chorobie, a 25 października został pochowany na miejscowym cmentarzu²⁷.

²⁷ Dziennik Polski z dnia 27 października 1988 (nekrolog)

Dziennik Polski z dnia 27 października 1988 (nekrolog)

Nagrobek (prawdopodobnie symboliczny) na cmentarzu w Kraszewicach²⁸

²⁸ [Mieczysław Szczygieł 1910–1988 – Nasi krewni \(wojciechgracz.pl\)](http://wojciechgracz.pl)

V. Kapral Leon Sibiński (1912 - 1993)

Leon Sibiński urodził się 1 sierpnia 1912 roku w Czajkowie, w powiecie wieluńskim jako syn Stanisława i Ewy z domu Sorek. Miał starsze rodzeństwo: Józefę (1903–1903), Józefa (1904–1906), Ewę (1906–1963) i Piotra (1909–1988) oraz młodsze: Józefa (1916- ?) oraz Antoniego (1919 - ?). W Czajkowie ukończył cztery klasy szkoły podstawowej. 23 stycznia 1935 w Czajkowie ożenił się z Józefą z domu Kędzia²⁹. Przed wojną urodził się ich syn Jan³⁰. W 1936 roku ukończył czynną służbę wojskową, awansując na stopień starszego strzelca w 44 Pułku Piechoty Strzelców Kresowych w Równem, obecnie miasto na Ukrainie. W marcu został skierowany do 31 Pułku Strzelców Kaniowskich w Sieradzu w celu przeprowadzenia manewrów wojskowych. 23 sierpnia, w trakcie mobilizacji alarmowej, został przydzielony do 28 Pułku Strzelców Kaniowskich w Łodzi.

(zdjęcie na dole pochodzi z profilu FB
Grabowskiego Stowarzyszenia Historycznego)

²⁹ https://wojciechgracz.pl/krewni/tree/Nasi_krewni/individual/P30707/Leon-Sibinski

³⁰ Biogram oparłem na opracowaniu p. Łukasza Szczypkowskiego (Grabowskie Stowarzyszenie Historyczne) opublikowane na profilu [Facebook](#) oraz na podstawie życiorysu Leona Sibińskiego z 9 kwietnia 1981

W dniach 4-5 września uczestniczył w bitwie na linii rzeki Warty pod Sieradzem. Z Sieradza, wraz z wojskiem, wycofał się do Warszawy przez Pruskie Błota pod Garbolinem, a następnie z Garbolina do Kowala pod dowództwem kapitana Bolesława Antońa, który został zamordowany w lesie katyńskim wiosną 1940 roku. Dnia 22 września 1939 roku żołnierze złożyli broń i zostali internowani do ZSRR, gdzie zostali zmuszeni do pracy przy budowie mostów w obozie Brody, będącym jenieckim obozem pracy NKWD, obecnie miejscowością na Ukrainie.

W wyniku układu Sikorski-Majski z 1941 roku, rozpoczęto tworzenie 6 Dywizji Piechoty Armii Polskiej na Wschodzie. Leon Sibiński wstąpił do armii i został wysłany na szkolenie do Tockoje (miasta w Rosji), gdzie otrzymał stopień kaprała. Następnie, z Tockoje został przeniesiony do Taszkientu w Uzbekistanie na dalsze szkolenie. W sierpniu 1942 roku przetransportowano go do Persji, a potem kolejno do Iranu, Iraku, Palestyny, Syrii i Egiptu. Z Egiptu, przemierzając Morze Śródziemne, dotarł na front w Monte Cassino, gdzie służył jako dowódca drużyny karabinów maszynowych.

W trakcie głównego ataku na klasztor, 18 maja 1944 roku, Leon Sibiński odniósł ranę głowy od wybuchu pocisku artyleryjskiego. Został ewakuowany do szpitala polowego, gdzie pozostał do końca czerwca 1944 roku. Po wyzdrowieniu powrócił na linię frontu.

Uczestniczył w bitwach o rzekę Tilitrano we Włoszech, Ankone, Soretto, a także o Linię Gotów, uznawaną przez Niemców za nieprzekraczalną. Następnie kontynuował walkę o wyzwolenie doliny Padu u podnóża Alp, gdzie znowu został ranny w głowę. W szpitalu przebywał aż do kwietnia 1945 roku, z powodu nawrotu chorób tropikalnych, takich jak malaria, dyzenteria, zimnica i czerwotka.

W kwietniu 1945 roku Leon Sibiński został przewieziony do Anglii do szpitala numer 11 dla inwalidów wojennych.

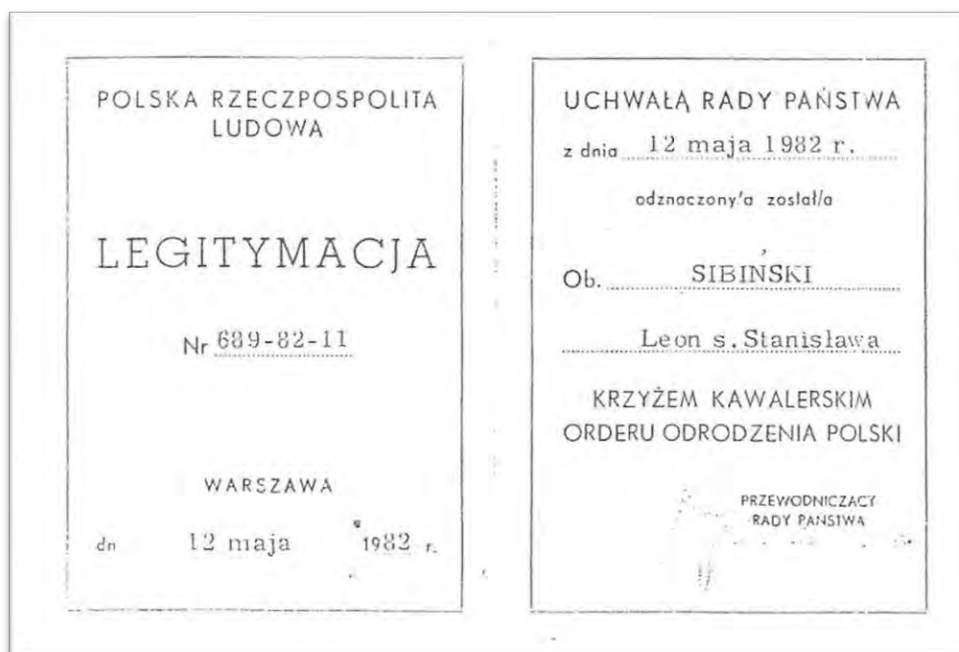

W 1947 roku zgłosił chęć powrotu do Polski przed władzami wojskowymi Polski Ludowej, które zorganizowały jego powrót. Jego majątek został skonfiskowany podczas wojny, a żona i syn zostali zmuszeni do pracy przymusowej w Niemczech na farmie Fritz Pieper w Heidemühlen, skąd wrócili do Polski w 1945 roku.

Po powrocie, schorowany i bez środków do życia, Leon zamieszkał z rodziną w Bigosach (części Kuźnicy Grabowskiej). Tam urodziło się dwoje jego dzieci: córka Helena w 1951 roku i syn Józef w 1953 roku. Rozpoczął pracę w PGR w Torzeńcu, a później w PGR Karolew (część wsi Książenice). Po parcelacji gruntów w Karolewie otrzymał 9,65 ha ziemi, gdzie rozwinął swoje gospodarstwo. W 1974 roku, z powodu złego stanu zdrowia, przyznano mu rentę inwalidy wojennego II grupy.

Leon Sibiński został odznaczony następującymi odznaczeniami:

- ✓ Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski nadanym przez Radę Państwa - 1982 r.

- ✓ Odznaką Grunwaldzką nadaną przez naczelnego dowódcę wojska polskiego w 1973 r.
- ✓ Odznaką za rany z 25 czerwca 1945 r.

- ✓ Odznaką Pamiątkową 6 Dywizji Lwów nadaną przez Klemensa Rudnickiego, dowódcę 6 Lwowskiej Brygady Piechoty

- ✓ Krzyżem Pamiątkowym Monte Cassino. Legitymacja nr: 18351

- ✓ Odznaką Pamiątkową 44 pułku Strzelców Kresowych
- ✓ Medalem Zwycięstwa i Wolności nadanym przez Radę Państwa w 1982r.
- ✓ Medalem za udział w wojnie obronnej 1939r. nadaną przez Radę Państwa w 1982r.

Rada Miejska Grabowa nad Prosną, uchwałą z dnia 20 lutego 2020r. nadała pośmiertnie Leonowi Sibińskiemu tytuł Honorowy Obywatel Miasta i Gminy Grabów nad Prosną.^{31 32}

Uroczyste nadanie wyróżnienia nastąpiło 29 grudnia 2020³³.

Leon Sibiński zmarł 9 czerwca 1993 roku w Książenicach (gmina Grabów n/Prosną)³⁴.

³¹ [uchwala-xviii-124-2020-w-spr.-tytulu-honorowy.pdf \(grabownadproсна.com.pl\)](https://grabownadproсна.com.pl/uchwala-xviii-124-2020-w-spr.-tytulu-honorowy.pdf)

³² [OBYWATEL HONOROWY I ZASŁUŻENI, artykuł 4563 - Aktualności - Miasto i Gmina Grabów nad Prosną \(grabownadproсна.com.pl\)](https://grabownadproсна.com.pl/OBYWATEL_HONOROWY_I_ZASLUZENI)

³³ <https://ostrzeszowinfo.pl/obywatel-honorowy-i-zasluzeni/>

³⁴ [Leon Sibiński 1912–1993 – Nasi krewni \(wojciechgracz.pl\)](https://wojciechgracz.pl/Leon-Sibiński-1912-1993-Nasi-krewni)

VI. Kapral Władysław Kołaczek (1904-1972)

Władysław Kołaczek urodził się 13 lutego 1904 roku w Kuźnicy Grabowskiej, jako syn Józefa i Ewy z domu Klińskich. Miał starsze rodzeństwo: Adama (1894–1952), Mariannę (1896–1980), Józefa (1899–1900) oraz Ignacego Kołaczek Kołaczyk (1901–?).

W 1931 roku pracował na terenie Niemiec jako robotnik rolny a jego pracodawcą był Graf von Schwerin (Lemmersdorf, Prenzlau),

Passierschein des Inhabers

geburtsdatum (Alter) 1904
geburtsort Kurusna Grab.
geschlecht männlich
confession röm.-kath.
staatsangehörigkeit poln.
Nationalität poln.
Familienstand ledig
Gestalt mittel
Gesicht rund
Augen blau
Haare dunkel
Besondere Kennzeichen
Leg. n. Verl. von E. Paß Nr. 6399 ausgestellt vom 28.4.31
Leg. K. 19 Pers.-Beschr. - / Im Inf. seit -
Deutsche Arbeiterzentrale Grenzamt Zawisna
Ort Kurusna G. B., des 28.4. 1931

Vermerk über ärztliche Untersuchung bei Legitimierungen an der Grenze
Inhaber der Karte ist untersucht, gelimpft und frei von ansteckenden Krankheiten.
Unterschrift des Arztes

Jego pierwszą żoną była Marianna Szorek, z którą miał córkę Teresę, urodzoną 22 czerwca 1930 roku w Kuźnicy Grabowskiej (zmarła 17 lutego 1942 roku tamże). Marianna zmarła 19 maja 1932 roku w Kuźnicy Grabowskiej³⁵. Władysław Kołaczek ożenił się ponownie 10 lutego 1936 roku w Kraszewicach z Leokadią Szlachta, z którą miał troje dzieci: syna Jana (1950 -1997) oraz córki: Mariannę i Wiesławę.

Od 3 października 1925 roku służył w 10. Pułku Ułanów, lecz data zakończenia tej służby nie została ustalona. Standardowa służba wojskowa w kawalerii trwała wówczas dwa lata. Centralne Archiwum Wojskowe nie posiada dokumentów dotyczących Władysława Kołaczka z roku 1939. Służył w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie od 16 września 1941 roku do 3 grudnia 1946 roku³⁶.

Odznaczony został Medalem Wojska (rozkaz personalny II Korpusu nr 165/1946 z 19 września 1946 podpisany przez dowódcę 7 Pułku Pancernego - mjr Jankowskiego³⁷

³⁵ https://wojciechgracz.pl/krewni/tree/Nasi_krewni/individual/P21674/Marianna-Szorek

³⁶ Zaświadczenie Centralnego Archiwum Wojskowego nr 874 z dnia 27 lutego 1971

³⁷ Legitymacja uprawniająca Władysława Kołaczka do noszenia Medalu Wojska nr 14910/165

Zmarł w 1972 roku w wieku 67 lat pochowany na cmentarzu w Kraszewicach³⁸.

³⁸ [Władysław Kołaczek 1904–1972 – Nasi krewni \(wojciechgracz.pl\)](http://wojciechgracz.pl)

VII. W hołdzie żołnierzom wojny obronnej 1939

Na ścianie wschodniej pomnika znajduje się tablica poświęcona żołnierzom wojny obronnej 1939 roku (alfabetycznie):

- starszego szeregowego Franciszka Grzeška,
- starszego szeregowego Władysława Jaskuły,
- podporucznika Józefa Krzaka,
- podporucznika Jana Korzyńskiego,
- starszego szeregowego Józefa Kwiatkowskiego,
- starszego szeregowego Leona Owczarka,
- starszego szeregowego Leona Rzepeckiego,
- kaprała Jana Skiby

VIII. Fotorelacja z uroczystości - 20 września 2009

Szkoła Podstawowa w Kuźnicy Grabowskiej

Poczet sztandarowy

Salut oficerski

Delegacja gminy Kraszewice

Delegacja Szkoły Podstawowej w Kuźnicy Grabowskiej

Delegacja Drużyny Harcerskiej z Kuźnicy Grabowskiej

Koncert Gminnej Orkiestry Dętej w Kraszewicach

Kwiaty składają rodziny żołnierzy

Przemawia wójt gminy Kraszewice – Józef Olszewski

„Czerwone maki...”

– program artystyczny uczniów Szkoły Podstawowej w Kuźnicy Grabowskiej

Harcmistrz Jan Kędzia

Jan Rakowski (syn zamordowanego w Katyniu nauczyciela szkoły w Kuźnicy Grabowskiej) z małżonką i Jerzy Krzywaźnia (autor publikacji)

IX. Odslonięcie tablicy gen. Władysława Andersa (2017) ^{39 40}

Odslonięcie tablicy pamięci gen. Władysława Andersa na pomniku bohaterów bitwy o Monte Cassino w Kuźnicy Grabowskiej było poprzedzone koncertem muzyki sakralnej, który miał miejsce na dziedzińcu szkolnym w Kuźnicy Grabowskiej z okazji Dnia Patrona. Koncert, w wykonaniu Renaty i Macieja Zadków, był pierwszym z trzech etapów uroczystości, które odbyły się 14 maja 2017 roku.

³⁹ [Szkoła Podstawowa im. Kardynała Karola Wojtyły w Kuźnicy Grabowskiej - Świątowali Patrona, Jubileusz Drużyny Harcerskiej i uczcili gen. Andersa \(szkolnastrona.pl\)](http://szkolnastrona.pl)

⁴⁰ [Drużyna harcerska i generał Anders - Kuźnica Grabowska - Opiekun - Dwutygodnik Diecezji Kaliskiej](#)

Przed rozpoczęciem koncertu muzyki maryjnej i papieskiej, dyrektor szkoły, Marianna Powązka, powitała zaproszonych gości. Wśród nich byli:

- Małgorzata Wanzek - wizytator Kuratorium Oświaty w Poznaniu, delegatura w Kaliszu,
- Karolina Winiecka - asystentka Senatora RP Łukasza Mikołajczyka,
- Paweł Koprowski -wójt Gminy Kraszewice,
- Artur Chowański - przewodniczący Rady Gminy Kraszewice,
- Konrad Kuświk, - sekretarz Gminy Kraszewice,
- Michał Krzak - prezes Stowarzyszenia Ruch Samorządowy im. prof. Mariana Falskiego w Kuźnicy Grabowskiej,
- druh Mariusz Ciechanowski - komendant Hufca Ziemi Ostrzeszowskiej,
- Maria Sobieraj - dyrektor Gimnazjum,

Po koncercie utworzono marszową kolumnę, która przeszła pod pomnik bohaterów bitwy o Monte Cassino. Przemarsz prowadziła Orkiestra Dęta z Kraszewic pod dyрекcją Marcina Helińskiego, wraz z pocztami sztandarowymi szkoły, drużyną harcerską im. Stefana Czarneckiego i OSP z Kuźnicy Grabowskiej.

Następnie odsłonięto i poświęcono tablicę pamięci generała Władysława Andersa. Życiorys Andersa przedstawiła Marianna Powązka, a tablicę odsłonili: wizytator Małgorzata Wanzek, prezes Michał Krzak oraz harcerki Kornelia i Martyna. Tablicę poświęcił ksiądz Piotr Paś. Delegacje złożyły wiązanki i znicze, a apel pamięci odczytał Komendant Hufca dh. Mariusz Ciechanowski. Zakończeniem uroczystości były występy artystyczne zuchów.

Jubileusz 60-lecia drużyny harcerskiej obchodzono w Dworskim Parku Krajobrazowym. Występ dzieci z kółka tanecznego i posadzenie dębu uświetniły wydarzenie. Po oficjalnej części odbyła się biesiada przy ognisku. Wystawę poświęconą 60-leciu drużyny można było zwiedzać wzdłuż ścieżki brzoźowych zniczy, a w II Noc w Muzeum goście zwiedzali izbę muzealną.

X. Fotorelacja z uroczystości odsłonięcia tablicy gen. Władysława Andersa ⁴¹
(14 maja 2017)

⁴¹ Fotorelacja autora publikacji

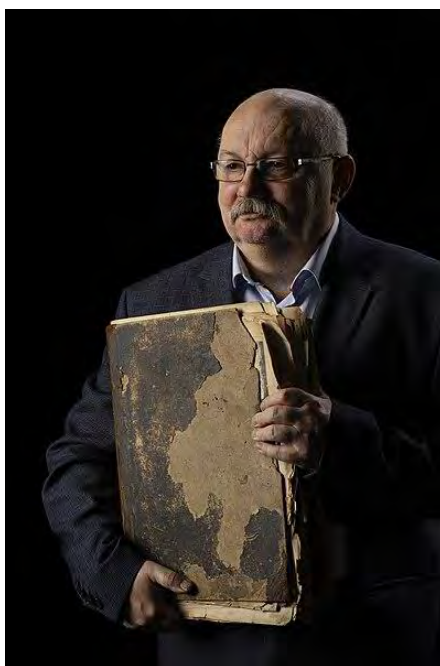

XI. Od autora

Jerzy Krzywaźnia (2024)

Jestem emerytowanym nauczycielem historii i autorem szeregu publikacji z zakresu historii regionalnej. Zachęcam do zapoznania się z nimi:

- ✓ 100 lat w służbie społeczeństwu: Szkoła Podstawowa im. Kardynała Karola Wojtyły w Kuźnicy Grabowskiej (aut. Jerzy Krzywaźnia, Barbara Cichosz). – Kuźnica Grabowska; Gołuchów: PHU Agat, 2010. – 104 s. ISBN 978-83-930746-0-0 (monografia)
- ✓ Na powstańczym szlaku 1863 w Kuźnicy Grabowskiej, Kuźnica Grabowska; Gołuchów: PHU Agat, 2013. – 44 s. ISBN 978-83-930746-1-7
- ✓ Z dziejów kościoła w Rojowie, Szkoła Podstawowa w Rojowie [aut. Jerzy Krzywaźnia, Hanna Kempa], Rojów 2013
- ✓ Zbrodnia Katyńska wpisana w historię Kuźnicy Grabowskiej, Kuźnica Grabowska 2015
- ✓ Delegat na Polski Sejm Dzielnicowy ksiądz prałat Ksawery Szukalski (1878-1956), Przegląd Wielkopolski 2008, nr 3, s. 56–58
- ✓ Setna rocznica Elementarza Falskiego – związki autora z Wielkopolską, Przegląd Wielkopolski nr 89 (3/2010)

- ✓ „Pamięć nie dała się zgładzić” – w hołdzie nauczycielom ziemi ostrzeszowskiej poległym w Katyniu (w) Ostrzeszowska Kronika Regionalna 2004/2005, R. 4/5, s. 64–67
- ✓ Powstańcza bitwa pod Kuźnicą Grabowską (w) Ostrzeszowska Kronika Regionalna 2004/2005, R. 4/5, s. 84–87
- ✓ Śladami historycznych inskrypcji kraszewickiego cmentarza i kościoła (w) Ostrzeszowska Kronika Regionalna, R.6/2013, s. 44–49
- ✓ Dzieje fryszerki w Czajkowie (w) Ostrzeszowska Kronika Regionalna, R.7/2014, s. 50–55
- ✓ Wojenne losy rodziny Janasów (w) Ostrzeszowska Kultura nr 24 3/2022, s. 8–13
- ✓ Uzdrawienie za wstawiennictwem św. Józefa w rojowskim dworze (1763) (w) Ostrzeszowska Kultura nr 25 4/2022, s. 13
- ✓ Franciszek Frezer (1798-1845) (w) Ostrzeszowska Kultura nr 25 4/2022, s. 14–15
- ✓ Jakub Krzywaźnia (ok. 1784-1831) i Kuźnica Grabowska w jego czasach (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 27 2/2023, s. 14–16
- ✓ Pocztówka z Rojowa (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 28 3/2023, s. 2
- ✓ Żydowski Obóz Pracy (Getto Żydowskie) w Kraszewicach (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 28 3/2023, s. 8–10
- ✓ Kronika życia Józefa Blewąski - górnika i żołnierza WP we Francji (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 30 1/2024, s.1-4
- ✓ W Dachau był numerem: 28313. Wspomnienie Sługi Bożego ks. Franciszka Strugały (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 31 2/2024, s. 2-3
- ✓ Tajemnica Enigmy - związki słynnego kryptologa z Kraszewicami (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 31 2/2024, s. 4-6
- ✓ Historyczny portret Ostrzeszowa u progu I wojny światowej (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 32 3/2024, s.2-5
- ✓ Szkoła w Kuźnicy Grabowskiej (1953-1960) - zapiski z przeszłości (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 32 3/2024, s.12-15

Z większością publikacji można zapoznać się na moim blogu (który prowadzę od 2011 r)

<https://szkicehistoryczne.blogspot.com> a także na [Jerzy Krzywaźnia - Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa \(wbc.poznan.pl\)](#)

Kontakt : jerzykrzywaznia@gmail.com

Warto by kolejne pokolenia znały historię. *Uczniowie klasy VIII Szkoły Podstawowej im. Kardynała Karola Wojtyły w Kuźnicy Grabowskiej w trakcie lekcji historii z autorem publikacji (2022).*

Również warto przeczytać:

- <https://zasostrzeszowski.pl/mural-ku-pamieci-bohaterow-spod-monte-cassino/>
- [Kuźnicę Grabowską ma się w sercu. Jubileusz 600-lecia - pulstygodnia.pl](#)

Spis treści

I.	Cel i źródła publikacji	3
II.	Geneza pomnika bohaterów Monte Cassino w Kuźnicy Grabowskiej	4
III.	Sierżant Anatoliusz Wągrowski (1912-1969).....	7
IV.	Plutonowy Mieczysław Szczygiał (1910-1988)	11
V.	Kapral Leon Sibiński (1912 - 1993)	17
VI.	Kapral Władysław Kołaczek (1904-1972)	22
VII.	W hołdzie żołnierzom wojny obronnej 1939	26
VIII.	Fotorelacja z uroczystości - 20 września 2009	27
IX.	Odsłonięcie tablicy gen. Władysława Andersa (2017)	33
X.	Fotorelacja z uroczystości odsłonięcia tablicy gen. Władysława Andersa	35
XI.	Od autora	43

Plakat zaproszenia na uroczystość odsłonięcia pomnika – 2009